

Lomniczy Dezső

(Balf, 1918. 04. 06. – Budapest, 1972. 11. 25.)

Összeállította: Pilissyné Lomniczy Rita

Fémkohómérnök. Mérnöki tanulmányait a m. kir. József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem soproni Bánya- és Kohómérnöki Karán végezte. Pályafutását Nagybányán, majd a MAVAG diósgyőri gyárában kezdte. 1949-ben kezdett tevékenykedni a magyar alumíniumiparban, ahol haláláig dolgozott. Először az Ajkai Timföldgyár- és Alumíniumkohóhoz került, mint műszaki igazgató, majd 1956-ban áthelyezték a Székesfehérvári Könnyűféműbe, ahol beruházási főosztályvezetőként részt vett az alumínium félgyártmány üzem építésében. 1964-től a Nehézipari Minisztérium Beruházási Főosztályán irányította az alumíniumipar távlati beruházási munkáit. Az UNIDO megbízásából egy évig szakértőként Törökországban segítette az ottani alumíniumipar kiépítését. Kiemelkedő az Országos Magyar Bányászati- és Kohászati Egyesületben (OMBKE) végzett munkássága. A Fémkohászati Szakosztály elnöke, majd 1969-1972. között az OMBKE főtitkára volt.

1918-ban született a Sopron melletti Balfon. Középiskoláit Sopronban, az Evangélikus Líceumban végezte, majd a m. kir. József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem soproni Bánya- és Kohómérnöki Karán nyert fémkohómérnöki oklevelet 1943-ban.

Mérnöki pályafutását Nagybányán az Állami Ércbányászat arany-, ezüst-, ólom- és rézkohó üzemeiben kezdte üzemmérnöki majd üzemvezetői beosztásban. A háború végén rövid frontszolgálat, majd amerikai hadifogság után rövid ideig tanári tevékenységet folytatott Sopronban a Nagybányáról ugyancsak Sopronba menekített Péch Antal Bánya-, Kohó- és Mélyfúróipari Felső Ipariskolában. 1947-ben a Magyar Állami Vas-, Acél- és Gépgyárak (MÁVAG) diósgyőri gyárának kovácsműhelyébe került, ahol mint üzemmérnök, majd mint a Kohászati Iroda vezetője működött.

1949 végén kezdte meg tevékenységét a magyar alumíniumiparban, ahol hirtelen bekövetkezett haláláig megszakítás nélkül 23 esztendőn át dolgozott. Először az Iparügyi Minisztérium megbízásából az Ajkai Timföldgyár- és Alumíniumkohóhoz került, mint műszaki igazgató. Fő tevékenysége a timföldgyár ekkor megindult bővítésére és fejlesztésére irányult, melynek eredményes befejezésekor a „Szocialista Munkáért Érdemérem” kormánykitüntetésben részesült.

Annak érdekében, hogy az ajkai beruházási tevékenysége során szerzett gazdag tapasztalatait tovább hasznosíthassa, a Vegyipari és Energiaügyi Minisztérium 1956-ban népgazdasági érdekből beruházási főosztályvezetőként a székesfehérvári Könnyűféműbe helyezte át, ahol Közép-Európa legkorszerűbb alumínium félgyártmány üzemének építése kezdődött. A tuskó öntőmű és présmű fejlesztésével induló és a szélesszalag hengermű beruházásával folytatódó több milliárd forint értékű üzemfejlesztés előkészítése és sikeres megvalósítása szorosan összefügg nevével.

A műszaki tervek az Alumíniumipari Tervező Intézet tervezői készítettek, akik figyelembe vették a Szovjetunió hasonló üzemeinek építésekor nyert tapasztalatokat, de a gyártásmenet kialakításához számos új megoldást dolgoztak ki.

A tuskó öntőműben a hengerlésre és sajtolásra kerülő tuskók széles méret és súly választékban kerülhettek öntésre. A létesülő présműnek kettős feladatot kellett ellátnia. Az egyik feladat a sajtoló előtermékek biztosítása a csőhengerlő gépek és a húzópadok részére, a másik feladat a sajtoló készárak gyártása volt. Az üzem bővítésével a szerszámkészítő és karbantartó üzembe jelentős mennyiségű új forgácsoló, szikraforgácsoló és egyéb segédberendezés került felállításra a megnövekedett szerszám és tartalék alkatrész igény kielégítésére. Új, korszerűen felszerelt metallográfiai és színekpelemző laboratórium is létesült.

1964-től a Nehézipari Minisztérium utasítására a minisztérium Beruházási Főosztályán folytatta munkáját, ahol átvette az alumíniumipar távlati tervezési és beruházási munkáinak irányítását.

Az alumíniumipar fejlesztése terén elért eredményeiért 1967-ben a "Munka Érdemrend" bronz fokozata kitüntetésben részesült.

A távlati tervezési és beruházási munkákkal foglalkozó minisztériumi beosztásban vált teljessé az egész alumíniumipart átfogó széles körű szakmai ismerete. Ennek eredményeképpen az ENSZ Iparfejlesztési Szervezete, az UNIDO megbízásából egy éven keresztül szakértőként és tanácsadóként a törökországi Seydişehirben működött az ottani alumíniumipar kiépítésére irányuló Tanácsadó Szakbizottságban.

Külön is ki kell emelni az Országos Magyar Bányászati- és Kohászati Egyesületben (OMBKE) végzett munkásságát. Nagy érdemei vannak az ajkai és más, vidéki csoportok megszervezésében. 1952-1956-ig az Ajkai Csoport titkára, 1958-1963-ig a Székesfehérvári Csoport titkára, 1966. és 1969. között a Fémkohászati Szakosztály elnöke, míg 1969 áprilisától 1972 áprilisáig az OMBKE főtitkára volt.

Mint főtitkár fáradságot nem ismerve munkálkodott az Egyesület egységének megőrzésén, az Egyesület összetartozását elősegítő haladó hagyományok ápolásán. Szüntelenül fáradozott a bányászat és kohászat problémáinak társadalmi úton történő megoldásáért és a társadalmi szervek közötti gyümölcsöző kapcsolatok fenntartásáért.

Az OMBKE főtitkáraként igen nagy segítséget nyújtott az International Committee for Study of Bauxite, Alumina and Aluminium (ICSOPA) Magyar Bizottsága megalakításához. Ezt a segítséget főtitkári tevékenységén túlmenően is megadta, hiszen szakmai munkálkodása élete nagyobb részében az alumíniumipar területén folyt le. Részt vett az ICSOPA Magyar Bizottságának alapszabálykidolgozásában is, melyet az OMBKE alapszabályával sikerült teljesen összhangba hoznia. Az ő főtitkárságának idejére esett az ICSOPA II. Nemzetközi Szimpóziumának sikeres megrendezése Budapesten 1969-ben.

Az Egyesületben végzett munkásságáért Zorkóczy-emlékéremben részesült.

1967-től haláláig a Kohászati Lapok Fémkohászati rovatának vezetőjeként is tevékenykedett, elősegítve a kohászat szakmai irodalmának fejlődését.

Csendes, családszerető ember, önzetlen barát volt.

Szakmai tapasztalata és tudása csúcspontján 1972 novemberében halt meg. Tragikus hirtelenséggel bekövetkezett halála az egész iparágban mély részvétet keltett.

Forrás:

Bányászati és Kohászati Lapok – Kohászat, 106. évfolyam 1973. 2. szám

Lomniczy D., Zachár L.: A Székesfehérvári Könnyűfémű fejlesztése, Kohászati Lapok 1960. 7. szám